



Geschillenkamer

Beslissing ten gronde 48/2021 van 08 april 2021

Dossiernr. : DOS-2020-02322

Betreft: klacht tegen een notaris voor onrechtmatige raapleging in het Rijksregister

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, bestaande uit de heer Hielke Hijmans, voorzitter, en de heren Y. Poulet en C. Boerave, leden die in deze samenstelling de zaak behandelen;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (hierna AVG)

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna GBA-wet);

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna "WRR") ;

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

Heeft de volgende beslissing genomen inzake:

de klager: mevrouw X hierna: "de klager"

de verweerder: mevrouw Y, met als raadsheer Meester Sari Depreeuw, advocaat met kabinet gevestigd te 1050 Brussel, Louisalaan 81. hierna "de verweerder".

1. Historiek van de procedure

Gelet op de klacht van 14 mei 2020 die de klager heeft ingediend bij de Gegevensbeschermingsautoriteit;

Gelet op de beslissing van 11 juni 2020 van de Eerstelijnsdienst (ELD) van de GBA om de klacht ontvankelijk te verklaren en deze op dezelfde datum door te sturen naar de Geschillenkamer;

Gelet op de brief van 14 juli en 19 augustus 2020 van de Geschillenkamer waarin deze de partijen in kennis stelt van haar beslissing om het dossier op grond van artikel 98 WOG te beschouwen als klaar voor behandeling ten gronde en hen de kalender voor de uitwisseling van de conclusies meedeelt;

Gelet op de conclusies, neergelegd door de verweerder op 1 oktober 2020;

Gelet op de conclusies, neergelegd door de verweerder op 21 oktober 2020;

Gelet op de eindconclusies, neergelegd door de verweerder op 13 november 2020;

Gelet op de uitnodiging van de Geschillenkamer aan de partijen tot de hoorzitting van 20 januari 2021;

Gelet op de hoorzitting van de Geschillenkamer van 2 maart 2021 in aanwezigheid van Meester S. DEPREEUW en Meester O. BELLEFLAMME, vertegenwoordigers van verweerder;

Gelet op het proces-verbaal van de hoorzitting en de opmerkingen daarover van de raadsheren van de respectieve partijen die bij het proces-verbaal werden gevoegd;

2. Feiten en voorwerp van de klacht

1. De verweerder is notaris in Vlaanderen.
2. In de loop van 2019 heeft verweerder de klager in dienst genomen als notarieel jurist in zijn kantoor op basis van een vast contract dat in augustus 2019 is ingegaan. Volgens de bepalingen van het contract is de klager geïdentificeerd als zijnde woonachtig in Wallonië. Een tweede overeenkomst voor de toekenning van ecocheques werd eveneens tussen de partijen ondertekend. Ook volgens deze overeenkomst is de klager geïdentificeerd als zijnde woonachtig in Wallonië. In artikel 4 van deze overeenkomst wordt bepaald dat de ecocheques maandelijks op de ecochequerekening van de klager zullen worden bijgeschreven. Tijdens de hoorzitting (zie hieronder) verklaarde de verweerder echter dat de ecocheques tijdens de looptijd van de overeenkomst met de klager altijd per post waren verzonden.
3. De verweerder verklaart dat de klager, toen hij bij hem in dienst was, in de buurt van de studie naar Vlaanderen was verhuisd om de reistijd tussen zijn werkplek en zijn woonplaats te beperken, terwijl hij zijn woonplaats in Wallonië behield.
4. Deze tewerkstelling eindigde in februari 2020 na het ontslag van klager in een klimaat dat verweerder beschrijft als gespannen, waarbij alle vertrouwen tussen de partijen was verbroken.

5. Aan het einde van deze tewerkstelling was verweerder aan klager nog 56,07 EUR aan ecocheques verschuldigd. Na een eerste herinnering stuurde klager op 16 maart 2020 per e-mail een tweede herinnering aan verweerder.
6. Deze ecocheques werden door verweerder bij aangetekende brief van 16 maart 2020 naar het huisadres van klager, dus in Wallonië, gezonden. Alvorens dit te doen, verklaart verweerder dat hij het adres van klager in het Rijksregister heeft gecontroleerd.
7. Op 19 april 2020 stuurde de klager een e-mail aan de verweerder waarin hij zich beklagde over deze raadpleging van het Rijksregister op 14 maart.
8. In antwoord daarop legde verweerder aan de klager de redenen voor deze raadpleging uit. Verweerder gaf aldus te kennen dat hij had willen nagaan naar welk adres hij de ecocheques precies moest zenden, aangezien hij wist dat klager verschillende adressen had, in Vlaanderen en in Wallonië. De verweerder verklaarde dat hij aan het einde van de contractuele relatie niet zeker wist waarheen hij de ecocheques aan de vooravond van de lockdown naar de klager moest sturen.
9. Op 14 mei 2020 dient de klager een klacht in bij de GBA.

Het voorwerp van de klacht

10. Volgens de bewoordingen van deze klacht betreft het "een raadpleging van zijn Rijksregister door verweerder, zonder zijn toestemming en zonder enig wettelijk kader " alsmede "een gebruik van de toegang tot het bevolkingsregister buiten de specifieke regelgeving voor het verkrijgen van informatie uit bevolkingsregisters".
11. In zijn conclusies voert de klager ook aan dat de verweerder in strijd met artikel 14 van de AVG heeft nagelaten informatie te verstrekken. Specifiek vraagt de klager aan de Geschillenkamer:
 - de klacht ontvankelijk en gegrond te verklaren;
 - een schending vast te stellen van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen (wet RR) en het koninklijk besluit van 11 september 1986 tot machtiging van de notarissen om toegang te hebben tot het Rijksregister van natuurlijke personen*
 - om de schending van de fundamentele beginselen van de bescherming van persoonsgegevens vast te stellen ;
 - om een sanctie op te leggen.

Standpunt van de verweerder

12. In eerste instantie verzoekt de verweerder de Geschillenkamer, zich onbevoegd te verklaren om kennis te nemen van de klacht van de klager en deze niet-ontvankelijk te verklaren.
13. Subsidiair verzoekt de verweerder de Geschillenkamer de klacht ongegrond te verklaren, aangezien deze niet in strijd is met de fundamentele beginselen van bescherming van persoonsgegevens, en bijgevolg te gelasten dat de zaak wordt geseponeerd.
14. Subsidiair, indien de Geschillenkamer een schending van de fundamentele beginselen inzake de bescherming van persoonsgegevens zou vaststellen, verzoekt de verweerder om schorsing van de uitspraak.
15. Ten slotte, uiterst subsidiair, vordert de verweerder dat rekening wordt gehouden met de verzachtende omstandigheden, zodat de opgelegde corrigerende maatregel kan worden beperkt tot een waarschuwing of zelfs een berisping.

3. De hoorzitting van 2 maart 2021

16. In de loop van de hoorzitting, waarvan een proces-verbaal werd opgemaakt, werden de volgende zaken door verweerder aan het licht gebracht, aangezien klager niet bij de hoorzitting aanwezig was :
 - het feit dat de Geschillenkamer niet bevoegd is om de klacht te behandelen ;
 - de relatieproblemen die zich vanaf het begin met klager voordeden en het geleidelijke verlies van vertrouwen van verweerder in klager, dat resulteerde in de beëindiging van het contract;
 - enerzijds het feit dat het onjuist is te beweren dat notarissen toegang zouden hebben tot alle persoonsgegevens in het Rijksregister, aangezien hun raadpleging beperkt is tot de gegevens bedoeld in het koninklijk besluit van 11 september 1986, en anderzijds de vermelding dat de voor notarissen beschikbare toepassing geen raadpleging mogelijk maakt die gericht is op het enige gegeven "adres" met uitsluiting van elk ander gegeven;
 - de goede trouw van de verweerder die, geconfronteerd met een conflictsituatie, heeft gehandeld om zich te beschermen tegen elk verwijt van verzending naar het verkeerde adres ;
 - de uitvoering van een reeks door verweerder genomen maatregelen om te voldoen aan de verplichtingen van de AVG die voortvloeien uit zijn hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke: veiligheidsbeleid, register van verwerkingsactiviteiten, benoeming van een functionaris voor gegevensbescherming, enz.

IN RECHTE

4. Betreffende de bevoegdheid van de GBA en met name de Geschillenkamer

17. De GBA is in België de autoriteit die verantwoordelijk is voor de controle van de naleving van de AVG in de zin van artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (EU), artikel 16 van het Verdrag inzake de werking van de Europese Unie (VWEU) en artikel 51 van de AVG. Met name artikel 51 van de AVG schrijft voor dat elke EU-lidstaat een of meer onafhankelijke autoriteiten instelt die toezicht houden op de toepassing van de AVG ter bescherming van de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun gegevens. De AVG voegt hieraan toe dat elke autoriteit een aantal opdrachten moet krijgen (opgesomd in artikel 57 van de AVG), waaronder die van het behandelen van klachten (artikel 57.1.f) van de AVG), alsmede een aantal bevoegdheden (artikel 58 van de AVG).
18. Overeenkomstig artikel 3 van de WOG heeft de Belgische wetgever de GBA opgericht, waarvan de Geschillenkamer het administratief geschillenorgaan is (artikel 32 WOG).
19. Deze controle door de GBA, met name via haar Geschillenkamer, is een essentieel onderdeel van de bescherming van personen bij de verwerking van hen betreffende persoonsgegevens.
20. Zoals de geschillenkamer onder meer in haar beslissingen 17/2020¹ en 80/2020² reeds tot uitdrukking heeft gebracht, moeten toezichthoudende autoriteiten - zoals de GBA- hun bevoegdheden uitoefenen met het oog op de doeltreffende toepassing van het Europees recht inzake gegevensbescherming. Het verzekeren van het nuttige effect van het Europees recht is een van de belangrijkste taken van de autoriteiten van de lidstaten volgens het recht van de Europese Unie. In dit opzicht is de controle door de Geschillenkamer een van de instrumenten waarover de GBA beschikt om de naleving van de gegevensbeschermingsregels te waarborgen, overeenkomstig de bepalingen van de Europese verdragen, de AVG en de WOG.
21. Art. 4 § 4 WOG bepaalt dat de GBA "verantwoordelijk (is) voor het toezicht en de naleving van de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens".
22. In de toelichting bij de WOG is de interpretatie van artikel 4 van de WOG duidelijk en ondubbelzinnig als volgt gespecificeerd: " *Art. 4 : De Gegevensbeschermingsautoriteit is bevoegd de competenties,*

¹ <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-17-2020.pdf>

² <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-80-2020.pdf>

taken en bevoegdheden zoals toegekend op grond van de Verordening 2016/679 uit te oefenen voor de controle van de naleving van de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens. De Gegevensbeschermingsautoriteit treedt op ten aanzien van wetgeving die bepalingen bevatten inzake de verwerking van persoonsgegevens, zoals bijvoorbeeld de wet tot regeling van een Rijksregister, de wet houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, de wet tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, enz (...)''³. (Het is de Geschillenkamer die onderstreept).

23. Onder deze "wetgeving die bepalingen bevatten inzake de verwerking van persoonsgegevens", wordt de wet RR⁴ dus uitdrukkelijk vermeld.
24. Concluderend kan worden gesteld dat de controletaak van de GBA de naleving van de AVG in haar geheel omvat. Dit is de enige lezing die een nuttig effect geeft aan de artikelen 3 en 4 van de WOG, die moeten worden gelezen in combinatie met artikel 51 van de AVG. De bevoegdheid van de GBA (en haar orgaan voor administratieve geschillenbeslechting - de Geschillenkamer) wordt derhalve, ter ondersteuning van het bovenstaande, geenszins beperkt door het begrip "fundamentele beginselen van gegevensbescherming", op zichzelf beschouwd, ongeacht de inhoud die sommigen aan dit begrip willen geven om voor een of andere reden te proberen aan de controle van de GBA te ontsnappen (zie punt 26). Evenzo staat vast dat de bevoegdheid van de GBA ook de controle omvat op de naleving van de bepalingen inzake gegevensbescherming in specifieke wetgeving, zoals de RR-wet⁵ of de "Camerawet" om slechts deze twee voorbeelden te noemen⁶. Ook hier wordt het geheel van deze bepalingen bestreken, niet alleen deze die deel zouden uitmaken van de "fundamentele beginselen van gegevensbescherming".
25. Ten slotte vestigt de Geschillenkamer de aandacht op het feit dat artikel 4.2 van de WOG de bevoegdheid van de GBA uitsluit in een zeer beperkt aantal gevallen, waarin specifiek wordt voorzien

³ Memorie van toelichting bij de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA), Kamer van Volksvertegenwoordigers, DOC 54 2648/001, blz. 13 onder artikel 4.

⁴ Ibidem.

⁵ Wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, B.S. 31 mei 2007.

⁶ Beslissing 19/2020 over de raadpleging van het Rijksregister door een gemeente: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-19-2020.pdf>
 Beslissing 16/2020 over het gebruik van bewakingscamera's aan de ingang van een winkel : <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-16-2020.pdf> ;
 Beslissing 61/2020 betreffende een klacht over de onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens na raadpleging in het Rijksregister door een instelling van openbaar nut: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-61-2020.pdf>
 Beslissing 80/2020 betreffen een bewakingscamera in de carwash: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-80-2020.pdf>

door de WOG zelf of door andere wetgeving. De GBA is standaard de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming omdat elk rechtvacuüm, elk gebrek aan toezichtsbevoegdheid voor elke verwerking van persoonsgegevens moet worden vermeden.

Toepassing op de zaak - de kwestie van de toegang tot het Rijksregister (in plaats van tot een andere gegevensbank)

26. Hoewel verweerder de bevoegdheid van de GBA met betrekking tot de RR-wet erkent, stelt hij niettemin dat de wetgever, teneinde bevoegdheidsconflicten te voorkomen (met betrekking tot de minister van Binnenlandse Zaken in het onderhavige geval), de bevoegdheid van de GBA zou hebben beperkt tot het toezicht op de naleving van "de fundamentele beginselen van gegevensbescherming". Aangezien deze "fundamentele beginselen van gegevensbescherming" niet door de nationale wetgever zijn omschreven, moeten zij volgens verweerder aldus worden opgevat dat zij beperkt zijn tot de beginselen van artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Unie en, gelet op de structuur van de AVG, tot de inhoud van hoofdstuk II van de AVG en tot de rechten van de betrokken personen.
27. In dit verband voert verweerder het volgende aan: *"Indien de heer Y, [lees verweerder], als notaris toegang had tot het Rijksregister en, als werkgever, tot de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KBSZ) en indien zowel het Rijksregister als de KBSZ dezelfde informatie bevatten met betrekking tot het adres van mevrouw X [lees klager], is de relevante kwestie voor de GBA niet de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens, maar de toegang tot de respectieve databanken"*. De verweerder voegt daaraan toe dat "nog moet worden nagegaan of is voldaan aan de voorwaarden voor toegang tot het Rijksregister, resp. de KBSZ". Volgens verweerder valt deze controle onder de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken, aangezien het GBA niet bevoegd is om te beslissen over de voorkeur voor toegang tot de ene of de andere databank. Verweerder is van mening dat deze toegangsvoorkeur geen deel uitmaakt van de "fundamentele beginselen van gegevensbescherming".
28. De Geschillenkamer verwierpt het argument van verweerder betreffende haar bevoegdheid. Zoals uiteengezet in de punten 21-24, is haar bevoegdheid geenszins beperkt tot het toetsen van de naleving van "de fundamentele beginselen van gegevensbescherming" zoals eng uitgelegd door verweerder.
29. De Geschillenkamer zal ook aantonen dat er geen bevoegdheidsconflict is en kan zijn met de minister van Binnenlandse Zaken (punt 35).
30. De Geschillenkamer is derhalve van oordeel dat de klacht door de ELD terecht ontvankelijk is verklaard op grond van artikel 60.1. van de WOG om de hiernavolgende redenen.

31. Enerzijds merkt de Kamer op dat de klager de verweerder in zijn klacht verwijt dat hij zijn gegevens in het Rijksregister heeft geraadpleegd buiten elk rechtskader en zonder enige rechtmatigheidsgrondslag. Aangezien de toegang tot het Rijksregister strikt gereguleerd is, zoals hieronder nader zal worden toegelicht, moet de raadpleging ervan (die een verwerking is als bedoeld in artikel 4.2 van de AVG), om als rechtmatig te worden aangemerkt, voldoen aan alle voorwaarden die zowel door de AVG als door de RR-wet worden gesteld (zie punt 35 en punt 5 hieronder).⁷
32. De Geschillenkamer herinnert aan artikel 5.1. van de RR-wet, waarin in lid 4 de notarissen worden genoemd onder de beroepsbeoefenaren die bevoegd zijn om met een machtiging toegang te krijgen tot de gegevens van het Rijksregister, waaronder het adres.⁸ Deze machtiging, die nu door de minister van Binnenlandse Zaken wordt uitgereikt, werd vroeger uitgereikt door het Sectoraal Comité van het Rijksregister (SCNR) of bij Koninklijk Besluit.⁹
33. De Geschillenkamer wijst erop dat in casu artikel 1 van het koninklijk besluit van 11 september 1986 bepaalt dat de notarissen bevoegd zijn om kennis te nemen van de gegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 9°, en tweede lid, van het koninklijk besluit, dat de gegevens " adres " bevat, teneinde de taken uit te voeren die tot hun bevoegdheid behoren. (B.S. 2 oktober 1986)
34. Het is dus niet irrelevant of het Rijksregister wordt geraadpleegd in plaats van een andere databank, ook al bevatten beide deels vergelijkbare gegevens. De wettelijk geregelde toegang tot een databank als het Rijksregister kan niet aan zijn doel worden onttrokken onder het voorwendsel dat de persoon die de databank raadpleegt, hoe dan ook via een andere databank (in casu de KBSZ)

⁷ In die zelfde zin, zie de Beslissing 16/2020: *De verwerking van door bewakingscamera's gefilmde beelden is inderdaad,onderworpen aan de AVG die parallel aan de Camerawet moet worden toegepast aangezien deze gegevens persoonlijke gegevens vormen..*

⁸Art. 5 §1. De machtiging om toegang te hebben tot de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, of om er mededeling van te verkrijgen, en de machtiging om toegang te hebben tot de informatiegegevens betreffende de vreemdelingen ingeschreven in het wachtregister bedoeld in artikel 1, § 1, eerste lid, 2°, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, worden verleend door de minister beaamt met Binnenlandse Zaken. 4° aan de notarissen en de gerechtsdeurwaarders voor de informatie die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;

⁹ Zie artikel 5 van de RR-wet voor de wijzigingen ervan bij wet van 25 november 2018 (B.S. 13 december 2018) die de machtigingsbevoegdheid toekende aan het Sectoraal Comité van het Rijksregister. Zie ook artikel 5 van de oorspronkelijke wet van 8 augustus 1983 (B.S. 21 april 1984), waarbij aan de Koning de bevoegdheid werd verleend om de toegang tot het Rijksregister toe te staan voordat deze bevoegdheid aan het Sectorcomité van het Rijksregister werd verleend.

toegang heeft gekregen tot de geraadpleegde gegevens (in casu het adres van de klager). In dit verband moet de raadpleging van het Rijksregister door verweerder worden onderzocht vanuit het oogpunt van de rechtmatigheid ervan, een onderzoek dat ongetwijfeld tot de bevoegdheid van de GBA behoort.

35. Wat de door verweerder aangevoerde bevoegdheidsverdeling met het ministerie van Binnenlandse Zaken betreft, merkt de Geschillenkamer op dat sinds de afschaffing van het SCRR krachtens artikel 109 van de WOG, het in feite de minister van Binnenlandse Zaken is die bevoegd is om machtigingen uit te reiken voor toegang tot het Rijksregister. Deze machtigingsbevoegdheid sluit de toezichtbevoegdheid van de GBA niet uit.. De toegang tot het Rijksregister is, zoals reeds vermeld in punt 31 hierboven, een verwerking in de zin van artikel 4.2 van de AVG, die per definitie onderworpen is aan de controle van een onafhankelijke autoriteit in de zin van artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de EU, artikel 16 VWEU en artikel 51 van de AVG (zie hierboven). Afgezien van het feit dat de minister van Binnenlandse Zaken¹⁰ deze toezichthoudende bevoegdheid niet bij wet is toegekend, kan zij niet worden uitgeoefend door een minister die per definitie niet voldoet aan de voorwaarden om de taken van een onafhankelijke gegevensbeschermingsautoriteit in de zin van artikel 51 van de AVG uit te oefenen (en die, meer in het algemeen, moet voldoen aan alle voorwaarden van hoofdstuk VI van de AVG). In tegenstelling tot wat de verweerder stelt is er hier dus geen sprake van een "bevoegdheidsconflict met het Ministerie van Binnenlandse Zaken". Integendeel, artikel 17 van de RR-wet zelf verwijst naar de bevoegdheid van de GBA.
36. Zo schrijft artikel 17 voor dat elke overheidsinstantie of openbare dan wel particuliere instantie die toegang heeft gekregen tot de informatie in het Rijksregister, de verrichte raadplegingen moet kunnen verantwoorden en dat daartoe, teneinde de traceerbaarheid van de raadplegingen te garanderen, elke gebruiker een register van de raadplegingen moet bijhouden.
37. In dit artikel 17 wordt voorts gespecificeerd dat dit register moet bevatten: (1) de identificatie van de individuele gebruiker of van het proces of systeem dat toegang tot de gegevens heeft gehad, (2) de gegevens die geraadpleegd werden, (3) de wijze waarop ze geraadpleegd werden, met name voor lezing of voor wijziging, (4) de datum en het uur van de consultatie, alsook (5) het doeleinde waarvoor de gegevens geraadpleegd werden.

¹⁰ Zie hierover ook beslissing nr. 61/2020 van de Geschillenkamer, punt 40: "Ingevolge artikel 4 van de WOG is de Gegevensbeschermingsautoriteit bevoegd om toezicht te houden op de "wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens." Gezien er in casu geen andere toezichthoudende autoriteit bevoegd is ingevolge de vigerende wetgeving, en gezien geen enkele bevoegdheid in deze specifieke context aan de Gegevensbeschermingsautoriteit is onttrokken, is zij de bevoegde toezichthoudende autoriteit (artikel 4.2., tweede lid WOG).
<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-61-2020.pdf>

38. Ten slotte bepaalt artikel 17 ook dat dit register van raadplegingen ter beschikking wordt gesteld van de gegevensbeschermingsautoriteit (GBA), naar mening van de Geschillenkamer, om haar in staat te stellen haar toezichthoudende taak uit te oefenen. Het is in feite aan de verwerkingsverantwoordelijken die gemachtigd zijn het Rijksregister te raadplegen, om de voorwaarden van de machtiging toe te passen met inachtneming van de bepalingen daarvan, overeenkomstig het verantwoordingsbeginsel van artikel 5.2. en artikel 24 van de AV , op de naleving waarvan wordt toegezien door de GBA.¹¹
39. Gelet op het voorgaande **verwerpt de Geschillenkamer verweerders voornaamste argument van niet-ontvankelijkheid** en gaat zij over tot de beoordeling van de gegrondheid van de klacht.

5. Betreffende inbreuken begaan door de verweerder

40. Zoals de Geschillenkamer in punt 32 heeft opgemerkt, vermeldt artikel 5.1 van de RR-wet in lid 4 de notarissen onder de beroepsbeoefenaren die bevoegd zijn om toegang te krijgen tot de gegevens van het Rijksregister, met inbegrip van het adres, mits zij daartoe gemachtigd zijn.
41. De Geschillenkamer wijst erop dat in casu artikel 1 van het koninklijk besluit van 11 september 1986 bepaalt dat de notarissen bevoegd zijn om kennis te nemen van de gegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 9°, en tweede lid, van het koninklijk besluit, dat de gegevens " adres " bevat, teneinde de taken uit te voeren die tot hun bevoegdheid behoren (B.S. 2 oktober 1986) .
42. De Geschillenkamer is van oordeel dat verweerder, door het "adres van de klager, namelijk dat van een werknemer, te raadplegen, geen raadpleging heeft verricht in het kader van de uitoefening van een taak die tot zijn bevoegdheid als notaris behoort. Deze taken moeten worden opgevat als zijnde beperkt tot de specifieke uitoefening van het beroep van notaris en niet tot taken die elke werkgever verricht, zoals het verzenden van post aan werknemers.
43. Uit hoofde van zijn functie en uitsluitend met het oog op de vervulling van zijn taken heeft de notaris toegang tot bepaalde gegevens in het Rijksregister. Het is zijn verantwoordelijkheid om de doelstellingen van deze toegang, die hij uit hoofde van zijn beroep verkiest, nauwgezet te respecteren. Het feit dat verweerder hoe dan ook via een andere bron (in casu de KBSZ) toegang tot de adresgegevens zou hebben gehad, doet in dit verband niet ter zake. De rechtmatigheidsgronden op grond waarvan krachtens artikel 6 van de AVG toegang tot deze gegevensbanken kan worden verkregen, zijn immers verschillend, evenals de gegevens waartoe derhalve toegang wordt verleend. De klager wijst er terecht op dat de gegevens in de KBSZ en in

het Rijksregister (artikel 3 RR-wet) niet identiek zijn - ook al zijn er gegevens die beide databanken gemeenschappelijk hebben en dat de notarissen geen toegang hebben tot alle gegevens in het Rijksregister - en dat de rechtmatigheidsgrondslag voor toegang hen eigen is. Hoogstens zou het feit dat de verweerder hoe dan ook via een andere bron toegang tot de "adresgegevens" zou hebben gehad, in aanmerking kunnen worden genomen bij de beoordeling van de straf die de Geschillenkamer zou besluiten op te leggen (zie hieronder).

44. Door het doel van de hem verleende toegang niet te eerbiedigen, heeft verweerder het Rijksregister zonder passende rechtsgrondslag geraadpleegd. Bijgevolg heeft hij een gegevensverwerking verricht waarvoor hij zich niet geldig kan beroepen op een van de in artikel 6 van de AVG bedoelde rechtmatigheidsgronden. Daarmee **heeft verweerder artikel 6 van de AVG geschonden**. Dit verzuim **gaat gepaard met een niet-naleving van artikel 5.1.a) van de AVG**, volgens hetwelk de verwerking van persoonsgegevens onder meer rechtmatig moet zijn. Dit vereiste, zo deze niet beperkt is tot de naleving van artikel 6, omvat dit ongetwijfeld.
45. De Geschillenkamer is evenmin van oordeel dat raadpleging van het Rijksregister of de KBSZ in casu noodzakelijk zou zijn geweest. Het officiële adres van de klager was immers opgenomen in de twee contracten tussen haar en de verweerder. Dit adres was door klager tweemaal herhaald per e-mail van 23 januari en 2 februari 2020. Op dezelfde dag dat de ecocheques werden gepost, op 16 maart 2020, schreef klager aan verweerder. In antwoord daarop had deze kunnen informeren naar het adres waarnaar de geclaimde ecocheques moesten worden gezonden. Gelet op de door verweerder beschreven context, beperkt de Geschillenkamer zich ertoe eraan te herinneren dat het in artikel 5.1.c) van de AVG neergelegde minimaliseringsbeginsel, volgens hetwelk alleen gegevens mogen worden verwerkt die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van het nagestreefde doel, in acht moet worden genomen.

6. Over de corrigerende maatregelen en straffen

46. Krachtens artikel 100 WOG heeft de Geschillenkamer de bevoegdheid om:

- 1° een klacht te seponeren;
- 2° de buitenvervolginstelling te bevelen;
- 3° een opschorting van de uitspraak te bevelen;
- 4° een schikking voor te stellen;
- 5° waarschuwingen en berispingen te formuleren;
- 6° te bevelen dat wordt voldaan aan de verzoeken van de betrokkene om zijn rechten uit te oefenen;

- 7° te bevelen dat de betrokkene in kennis wordt gesteld van het veiligheidsprobleem;
- 8° te bevelen dat de verwerking tijdelijk of definitief wordt bevroren, beperkt of verboden;
- 9° te bevelen dat de verwerking in overeenstemming wordt gebracht;
- 10° de rechtzetting, de beperking of de verwijdering van gegevens en de kennisgeving ervan aan de ontvangers van de gegevens te bevelen;
- 11° de intrekking van de erkenning van certificatie-instellingen te bevelen;
- 12° dwangsommen op te leggen;
- 13° administratieve geldboeten op te leggen;
- 14° de opschorting van grensoverschrijdende gegevensstromen naar een andere Staat of een internationale instelling te bevelen;
- 15° het dossier over te dragen aan het parket van de procureur des Konings te Brussel, die het in kennis stelt van het gevolg dat aan het dossier wordt gegeven;
- 16° geval per geval te beslissen om haar beslissingen bekend te maken op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit.
47. Het is belangrijk om de inbreuken waarvoor elk van de verweerders verantwoordelijk zijn in de juiste context te plaatsen om de meest geschikte corrigerende maatregelen en sancties vast te stellen.
48. Daarbij zal de Geschillenkamer rekening houden met alle omstandigheden van de zaak.
49. De Geschillenkamer heeft een schending van artikel 6 juncto artikel 5.1.a) van de AVG door verweerder vastgesteld, dat wil zeggen een schending van een van de grondbeginselen van gegevensbescherming die zijn neergelegd in hoofdstuk II "Beginselen" van de AVG: het rechtmatigheidsbeginsel (artikel 5.1.a) van de AVG. Als er geen grondslag voor rechtmatigheid is, kan de gegevensverwerking eenvoudigweg niet plaatsvinden (artikel 6 van de AVG).
50. Hoewel deze omstandigheid op zich de ernst van de inbreuk niet rechtvaardigt, herinnert de Geschillenkamer eraan dat de schending van de bepalingen opgesomd in artikel 83. 5 van de AVG (met inbegrip van de artikelen 5 en 6 van de AVG) kan leiden tot een boete van maximaal 20 000 000 euro of, in het geval van een onderneming, tot 4% van de totale wereldwijde jaaromzet over het voorgaande boekjaar. De bedragen van de boetes die voor overtredingen van deze bepalingen kunnen worden opgelegd, zijn hoger dan die welke voor andere soorten overtredingen in artikel 83.4. van de AVG zijn vastgesteld.

51. De hoedanigheid van de verweerder is een factor die bijdraagt tot de zwaarte van de inbreuk. Zoals de Geschillenkamer hierboven heeft uiteengezet, is de toegang tot het Rijksregister immers strikt gereguleerd en beperkt tot bepaalde beroepen in het bijzonder. Het Rijksregister is inderdaad geen banale gegevensbank. Zoals de Geschillenkamer in haar beslissing 19/2020 heeft beklemtoond, bevat deze databank een zekere - zij het beperkte - hoeveelheid gegevens betreffende meer dan 11 miljoen personen en vereist zij uit de aard der zaak een bijzonder strikt kader, niet alleen wegens de omvang ervan, maar ook wegens het doel zelf ervan, namelijk het registreren, opslaan en meedelen van gegevens betreffende de (unieke) identificatie van natuurlijke personen¹². Het is daarom van het grootste belang dat degenen die toegang krijgen tot het Rijksregister, de voorwaarden daarvan nauwgezet naleven. De notaris is een openbaar ambtenaar, benoemd door de koning. Hij vervult deze openbare functie als een strikt gereguleerd vrij beroep. Hij oefent een overheidsbevoegdheid uit door onder meer authentieke akten uit te vaardigen die kracht van gewijsde hebben. De notaris is ook onderworpen aan een ethische code. Al deze elementen vereisen dat hij een voorbeeldige houding aanneemt ten aanzien van de naleving van de wet, met inbegrip van de regels inzake gegevensbescherming. De Geschillenkamer heeft reeds de gelegenheid gehad deze eis te benadrukken ten aanzien van overheidsfunctionarissen zoals burgemeesters en schepenen¹³, maar ook ten aanzien van ondernemingen die van openbare parkeervergunningen genieten of zelfs ten aanzien van gerechtsdeurwaarders¹⁴. Het zelfde geldt voor de notarissen.
52. De Geschillenkamer merkt voorts op dat het gaat om een *a priori* op zichzelf staande schending door een notaris in het kader van de uitoefening van zijn ambt, die kan worden gekwalificeerd als een KMO. Deze tekortkomingen betreffen slechts één werknemer in een specifieke, eenmalige context van verlies van vertrouwen en bezorgdheid. Deze bezorgdheid hield zowel verband met het gespannen klimaat tussen de partijen als met de mogelijke moeilijkheden bij een zending naar een verkeerd adres in het kader van de opkomende lockdown door de covid-19-pandemie. Er is voor de

¹² Zie Beslissing 19/2020 van de Geschillenkamer, blz. 13: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-19-2020.pdf>. Zie in diezelfde zijn met betrekking tot de gegevenbank van de Directie inschrijvingen voertuigen (DIV), de Beslissing 81/2020 van de Geschillenkamer (punt 82): <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-81-2020.pdf>

¹³ Zie de Beslissing 10/2019 van de Geschillenkamer <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-10-2019.pdf> en de beslissing 11/2019 <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-11-2019.pdf> en de Beslissing 53/2020: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-51-2020.pdf>

¹⁴ Zie de Beslissing 81/2020 van de Geschillenkamer: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-81-2020.pdf>

Geschillenkamer geen reden om aan te nemen dat de betwiste verwerking een structureel onderdeel is van de beroepspraktijk van verweerder.

53. Het feit dat de "adresgegevens" betrekkelijk onbeduidend zijn en door verweerder niet als bijzonder gevoelig worden beschouwd, alsmede het feit dat deze gegevens reeds in het bezit van verweerder waren en dat deze gegevens voor hem hoe dan ook toegankelijk waren via de KBSZ, zijn door de Geschillenkamer ook tot op zekere hoogte meegewogen bij haar beoordeling van de passende sanctie. Door het Rijksregister te raadplegen, heeft verweerder immers ook toegang tot een aantal andere gegevens - weliswaar beperkt door het voornoemde koninklijk besluit van 11 september 1986 - betreffende klager. Verweerder stelt in dit verband tevens dat hij geen andere keuze heeft dan toegang te verkrijgen tot al deze gegevens, aangezien de beschikbare toepassing hem niet in staat stelt zijn raadpleging te richten op enkel het "adresgegeven". De Geschillenkamer zal rekening houden met deze dubbele overweging.
54. De Geschillenkamer wenst te benadrukken dat de strekking van deze beslissing niet mag worden miskend wat de inhoud ervan en de gesanctioneerde inbreuk betreft. Zoals hierboven is uiteengezet, is het de toegang tot gegevens X (in casu het adres) die zijn opgenomen in een strikt beperkte databank die zich buiten de wettelijke voorwaarden heeft voorgedaan, die de kern van de onderhavige beslissing uitmaakt en die hier wordt gesanctioneerd; en dit, veel meer dan de kennisneming van de adresgegevens als zodanig. De Geschillenkamer is echter gevoelig voor het feit dat in dit geval de gevolgen van deze raadpleging voor de klager gering zijn en dat eventuele schade voor hem niet is aangetoond.
55. Ten slotte houdt de Geschillenkamer ook rekening met de maatregelen die verweerder heeft genomen om aan zijn verplichtingen als verwerkingsverantwoordelijke te voldoen : benoeming van een functionaris voor gegevensbescherming (artikel 37-39 van de AVG), invoering van een register van verwerkingsactiviteiten (artikel 30 van de AVG), vaststelling van een beleid inzake de bescherming van persoonsgegevens voor burgers, vaststelling van een informatiebeveiligingsbeleid met een procedure in geval van een inbreuk in verband met persoonsgegevens, alsook de invoering van een procedure voor het beheer van de rechten van de betrokkenen.
56. Concluderend en gelet op alle omstandigheden van het geval is de Geschillenkamer van oordeel dat **de berisping** (d.w.z. de in artikel 58.2.b) van de AVG bedoelde corrigerende maatregelen)¹⁵ **in dit geval de doeltreffende, evenredige en afschrikkende sanctie is die** ten aanzien van de verweerder noodzakelijk is.

¹⁵ Zoals zij reeds in verschillende beslissingen heeft kunnen verduidelijken, herinnert de Geschillenkamer er hier aan dat de waarschuwing een tekortkoming sanctioneert die zich waarschijnlijk zal voordoen: zie in dit verband artikel 58.2.a) van de AVG.

57. Wat ten slotte de door de klager in haar pleidooien aangevoerde schending van artikel 14 van de AVG betreft, heeft de Geschillenkamer besloten deze klacht zonder verder gevolg af te sluiten. De Geschillenkamer is van oordeel dat deze klacht, die is toegevoegd aan de klacht dat de raadpleging van het Rijksregister niet rechtmatig was, niet van dien aard is dat zij haar beslissing wijzigt. Verweerder stelde in zijn conclusies dat het door klager ondertekende arbeidsreglement een aantal gegevens bevat met betrekking tot de gegevensverwerking die verweerder ten aanzien van zijn werknemers verricht (punt VIII). Verweerder stelt in dit verband dat dit reglement dateert van 2016 en momenteel wordt geactualiseerd. De Geschillenkamer herinnert in dit verband aan de noodzakelijke naleving van de transparantieplichting en van de artikelen 12, 13 en 14 van de AVG wat de informatieverstrekking aan de betrokkenen betreft, ook door een werkgever aan zijn werknemers.

7. Voor wat de transparantie betreft

58. Gezien het belang van transparantie met betrekking tot het besluitvormingsproces en de beslissingen van de Geschillenkamer, zal deze beslissing worden gepubliceerd op de website van de GBA, waarbij de directe identificatiegegevens van de genoemde partijen en personen, al dan niet natuurlijke of rechtspersonen, zullen worden verwijderd.

OM DEZE REDENEN

DE GESCHILLENKAMER,

Beslist

- Verweerder op grond van artikel 100, lid 1, 5° WOG een berisping op te leggen wegens de in artikel 6 AVG juncto artikel 5.1.a) AVG vastgestelde inbreuk;
- De klacht voor het overige te seponeren op grond van artikel 100.1.1° WOG.

Tegen deze beslissing kan op grond van art. 108.1, WOG, beroep worden aangetekend binnen een termijn van dertig dagen, vanaf de betekening van de kennisgeving, bij het Marktenhof, met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

get.Hielke Hijmans

Voorzitter van de Geschillenkamer